

kül

- 56 -

1983.07.06.

sk0070 4 800 mtik1075

tartalomjegyzék 3. rész

sk0063-sk0070-ig

- sk0063 rövid hírek
 - párizs: mitterrand - marchais
 - madrid: spanyol-görög kormányfői
 - madrid: portugália - szakszervezetek
 - varsó: béketalálkozó
 - szófia: zsvkov - laoszi küldöttség
- sk0064 kohl kijevi látogatása
- sk0065 rowny - 2.
- sk0066 dzur - lenin-rend
- sk0067 reagan-utazás - koreai pártlap
- sk0068 tartalomjegyzék 1.
- sk0069 tartalomjegyzék 2.
- sk0070 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztette: pirityi sándor
 kis csaba
 meruk józsef

- v e g e -

21.39

060783 0817

sk

..-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. július 7.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

samantha smith

washington, 1983. július 7. /mti/ - csütörtökön délután montrealból moszkvába utazik samantha smith, a 12 esztendős amerikai iskoláslány, aki tavasszal „levelezésbe kezdett”, jurij andropovval, az szkp központi bizottságának főtitkárával arról, elkerülhetőnek tartják-e a szovjetunióban az atomháborút.

samantha édesanyjával és édesapjával a szovjet kormány meghívásának tesz eleget: két hetet tölt moszkvában, leningrádban és a krimben. a kislány ebből az alkalomból elkezdett oroszul tanulni: először azt tanulta meg, hogy a „jó”, a „good”, oroszul „haraso”, - s szerdán este már produkálta is magát a cbs televízióban.

a maine állambeli manchesterben élő iskoláslány az andropovval folytatott levelezés és a meghívás kapcsán országos híresség lett, aki százával kapja a leveleket.

br/so pi

07.00

070783 0849

FE

..-

sk0002 4 230 mtik1004

carter-papírok

washington, 1983. július 7. /mti/ - reagan amerikai elnök szerdán szövegírójének útján közölte: szükség esetén az fbi rendelkezésére áll, hogy kihallgassák a carter-féle - a fehér házból a kampány-főhadiszállásra került - iratok ügyében.

az fbi, a szövetségi nyomozó hivatal ügynökei szerdán megkezdtek carter volt munkatársainak kihallgatását azzal a céllal, hogy megállapítsák: ki volt, vagy kik voltak reaganék beépített emberei 1980 nyarán és őszén a fehér házban, akik értékes tájékoztató anyagokkal látták el a reagan-kampányt. a vizsgálat a közvélemény kizárásával folyik, de a cbs amerikai televíziós állomásnak „sikerként” lencsevégre kapnia két polgári ruhás fbi-nyomozót, amint a fehér ház egy volt munkatársának kapuján beléptek.

william casey, a cia igazgatója, a the new york times szerdai számának adott interjújában fenntartotta azt a korábbi állítását, hogy nem emlékszik semmiféle, cartertől származó okmányra. casey közölte, hogy ha ilyesmit talált volna, azonnal visszaküldte volna őket. casey azokban a hónapokban a reagan-kampány igazgatója volt. egyik akkori munkatársa szerint ő adta a televíziós vita előkészítésére összeállított fehérházi anyagot a carter-kampánynak. casey az interjuban egyszerűen cáfolta james bakernek, a fehérházi stáb vezetőjének ezt az állítását.

a reagan-kampány egyik volt „önkéntese”, szerint a republikánus főhadiszállásnak valóban volt beépített embere a fehér házban. az illető még emlékiratot is fogalmazott edwin meese-nek, a kampány egyik vezetőjének arról, hogy valaki a fehér házból hajlandó segíteni a kampányt. meese, aki most az elnök főtanácsadója, nem emlékszik ilyesmire.

donald albosta michigani képviselő, a képviselőházi vizsgálat vezetője is szolgált újdonsággal szerdán. közölte: felmerült annak gyanúja, hogy a fehér ház titkai egy szerelmi viszony keretében kerültek a reagan-tábor kezére.

br/so pi

07.10 070783 1929

Fi

--

sk0003 4 230 mtik1005

iráni külügyminiszter

tokió, 1983. július 7. /mti/ - irán a gazdaság fejlesztését egyik legfőbb célkitűzésének tekinti - hangoztatta a mainicsi simbun című tokiói lap csütörtöki számában megjelent nyilatkozatában ali akbar velajati külügyminiszter. a gazdasági stabilitás biztosítása csaknem olyan fontos, mint az irakkal folyó háború megvívása, sőt az előbbi hozzájárulhat a sikeres hadviseléshez - vélekedett az iráni diplomácia vezetője.

a külügyminiszter úgy fogalmazott, hogy a kormány „a legnagyobb prioritást”, a háborúra helyezi, ez azonban nem jelenti a gazdaságfejlesztés elhanyagolását. jelen pillanatban - mondotta - „az iráni offenzíva némileg korlátozott”, „ami része teherán taktikájának. irán „hosszu távu célja azonban változatlan: irak megleckéztetése... velajati éles szavakkal támadta a francia kormányt amiatt, hogy exocet rakétákkal felszerelt vadászgépeket adott el bagdadnak.

a közel-keleti helyzettel kapcsolatosan az iráni külügyminiszter kijelentette, hogy teherán támogatja a palesztinai felszabadítási szervezeten belüli egység helyreállítását. ez azonban - tette hozzá - nem jelenti, hogy irán a palesztin kérdést illetően bármifajta, izraellel való kompromisszumot elfogadna. hangoztatta, hogy irán továbbra is gazdasági és politikai támogatást nyújt az izrael ellen harcoló szíriának. bírálta a pfsz-nek azokat a vezetőit, akik - mint fogalmazott - a „mérsékelt”, arab országoknál, köztük szaúd-arábiánál és jordániánál keresnek támogatást.

pl/so pi

07.13 070783 1519

Fi

--

sk0004 4 230 mtik1006

japán-usa

tokió, 1983. július 7. /mti/ - a jövő hét elején kétoldalu konzultációk kezdődnek washington és tokió között a szigetországi mezőgazdasági importkorlátozásokról. a tárgyalásokra a gatt /általános vámtarifa és kereskedelmi egyezmény/ rendelkezéseinek megfelelően kerül sor. csütörtöki tokiói értesülések szerint a színhely minden bizonnyal washington lesz.

mint ismeretes, az egyesült államok pontosan egy héttel ezelőtt panaszolta be szövetségesét a gatt-nál különböző mezőgazdasági termékek importjának korlátozása miatt. a gatt ilyen esetben előbb kétoldalu konzultációkat ír elő, s, amennyiben azok eredménytelenek maradnak, harmadik országok bevonásával egy gatt-bizottság dönt. várhatóan így lesz most is, mivel tokió nem ismeri el az importkorlátozás vádját, ugyanakkor a mezőgazdasági piacnyitó intézkedések a parasztok heves ellenállásába ütköznek. a nakaszone-kormány így módon két tűz közé került, hisz egyik oldalról fokozódik az amerikai nyomás, viszont a liberális demokrata párt nem hagyhatja figyelmen kívül fő bázisa, a parasztság érdekeit.

sajtóértesülések szerint a kabinet épp ezért most is halogató taktikával próbálkozik majd. ugyanakkor megfigyelők úgy vélekednek: a novemberre bejelentett reagan-látogatásig aligha lehet elodázni a döntést.

közben a japán külkereskedelmi és ipari minisztérium „erős sajnálkozásának”, adott hangot a külföldi acélipari termékek behozatalát korlátozó washingtoni döntés miatt. tokióban az az általános vélekedés, hogy japán az egyesült államok és nyugat-európa közötti „acélháború”, áldozatává vált. az amerikai intézkedés ugyanis elsősorban a nyugat-európai gyártók ellen irányul, viszont az egyébként nehézségekkel küzdő japán acélipart is sújtja. a minisztérium protekcionistaának nevezte a washingtoni lépést, mindazonáltal hozzátette, hogy japán kénytelen elfogadni azt.

pl/so pi

07.58 070783 1889

Fi

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

a csehszlovák iskolareformról

prága, 1983. július 7. /mti/ - szerdán az észak-morvaországi fulneken befejeződtek a 11. alkalommal megrendezett komensky-napok. a háromnapos eszmecsere több mint 400 pedagógus érkezett csehszlovákia minden tájáról, hogy a bölcsődei és óvodai nevelésről, valamint a kisegítő iskolák tevékenységéről, feladatairól tanácskozzék.

az ideai pedagógustalálkozó jelentőségét az emeli, hogy csehszlovákiában befejezéséhez közeledik az oktatási rendszer átalakítása. az 1984/85-ös tanévben életbe lép az új iskolareform, amelynek tervét 1976-ban fogadta el a kormány.

a tanügyi reform az óvodát az oktatási rendszer első lépcsőjének, azaz szerves részének tekinti. az óvodáknak nemcsak a gyermekek kulturális és higiéniai szokásainak kialakításáról, érzelmi és szellemi képességeinek fejlesztéséről kell gondoskodniuk, hanem a nevelésben járatlan családokat is segíteniük kell. csehszlovákiában az 5-6 éves gyerekek 96 százaléka jár óvodába, és a fennmaradó 4 százalék is részt vesz a legalább féléves iskolaelőkészítő foglalkozásokon.

az új tervnek megfelelően teljesen átalakul a középfoku képzés rendszere. jövőre érvénybe lép a tízéves tankötelezettség az eddigi kilencéves helyett. az általános iskola nyolcadik osztályának befejezése után a tanulók még két évig valamilyen középiskolában folytatják tanulmányaikat, majd az azt követő két évben megszerezhetik a középfoku végzettséget, s egy részük közben szakmát is tanul. a középiskolák a jövőben meghatározó szerepet fognak játszani a fiatalok konkrét szakmai felkészítésében. tartalmilag közelíteni fogják egymáshoz a szakközépiskolák és a gimnáziumok oktatási anyagát. a gimnáziumokban is lehet szakosodni, és sikeres érettségi esetén a szakmunkások előtt is megnyílik az ut az egyetemekre. a reform bevezetése után várhatóan a fiatalok 60 százaléka érettségizett lesz.

me/so pi

08.02 070783 1899

Fi

-.-

sk0006 4 230 mtik1008

rövid hírek

hadgyakorlat

washington, 1983. július 7./taszsz/ - „cobra gould”, fedőnévvel közös amerikai-thaiföldi haditengerészeti gyakorlat kezdődött szerdán a thaiföldi partok közelében. a 6900 katona részvételével zajló hadgyakorlat augusztus 1-ig tart.

india - zavargások

uj-delhi, 1983. július 7./reuter/ - két ember meghalt, 12 megsebesült a dél-indiai kerala államban szerdán lezajlott zavargások során - jelentette a pti indiai hírügynökség. a rendőrség tüzet nyitott két, egymással verekedő csoportra, amely egy földterület tulajdonjogán különbözött össze.

ankara - nigériai diákok

ankara, 1983. július 7./reuter/ - szerdán kiűritették hazájuk ankarai nagykövetségét a törökországban tanuló nigériai diákok, miután a diplomatákkal megállapodtak anyagi követeléseik teljesítéséről. a 47 diák kedden szállta meg az épületet.

brazília - baleset

assis, 1983. július 7./ap/ - szerdán a dél-brazíliai assis városban egy teherautó áttért az ut baloldalára és belerohant egy mezőgazdasági munkásokkal teli autóbuszba. a szerencsétlenség következtében 22 ember - köztük több gyermek - életét veszítette, 12-en súlyosan megsebesültek.

kzs kf pi

08.07 070783 1207

Fé

--

sk0007 4 230 mtik1009

palesztin kérdés - genf

genf, 1983. július 7./taszsz/ - a palesztin kérdésnek az általános közel-keleti rendezésen belüli igazságos és humánus megoldása nagymértékben hozzájárulna a térség stabilitásának és tartós békéjének megteremtéséhez, az egész nemzetközi helyzet javulásához - mondotta feliks fedotov szovjet nagykövet szerdán genfben, azon a tanácskozáson, amelyen a palesztin kérdésről tartandó nemzetközi értekezletet készítik elő.

a palesztin nép elidegeníthetetlen jogai - az önrendelkezési jog, a saját, független állam létrehozásának joga - megvalósításának útjában mindennekelőtt az izraeli kormány arabellenes, palesztinellenes politikája, valamint az egyesült államok áll. washington akadályozza meg azt, hogy az ensz-ben hatékonyabb intézkedéseket hozzanak a palesztinai nép törvényes jogainak érvényesítésére - mondotta fedotov.

felszólalásában hangsúlyozta, hogy az egyesült államokat, mint nagyhatalmat és az ensz biztonsági tanácsa állandó tagját, nagy felelősség terheli a kérdés megoldatlansága miatt. ugyanis elsősorban washington sokéves rendszeres katonai és gazdasági támogatásának köszönhető, hogy az izraeli vezetők megsértik a palesztinai és más arab népek jogait. az egyesült államok támogatása teszi lehetővé, hogy izrael figyelmen kívül hagyja az ensz-nek a közel-keleti válsággal és annak rendezésével kapcsolatos határozatait.

a szovjetunió szolidáris az arab népek jogaiért, az izraeli agresszió megállításáért, a tartós és igazságos közel-keleti békéért fellépő államokkal, - hangsúlyozta a felszólaló, emlékeztetve a varsói szerződés tagállamainak ideai prágai tanácskozásán elfogadott állásfoglalására.

kzs kf pi

08.24 070783 1688

Fé

--

sk0008 4 230 mtik1010

csád

n,dzsamena/lomé, 1983. július 7. /mti-reuter/afp/ - a hiszén habré jelenlegi csádi elnökkel szembenálló gukuni veddei ellenkormány libiai segítséget kért, hogy megakadályozza a francia-amerikai beavatkozást. a hírt szerdán a felkelők rádiója közölte.

a rádió beszámolt arról, hogy a franciák jelentős mértékben támogatják a kormánycsapatokat. 51 francia tisztről és altisztről van szó, akik - a jelentés szerint - jelenleg n,dzsamenában tartózkodnak. mint már beszámoltunk róla, hiszén habré franciaországtól már korábban további katonai segítséget, közvetlen beavatkozást kért.

a reuter értesülése szerint a kormánycsapatok ellentámadást indítottak a veddei csapatok által 24 órája ostromlott um saluba város felmentésére. nem ismeretes, hogy hiszén habré kormánya pontosan mekkora erőket vont össze a fővárostól mintegy 1000 kilométerre, a szudáni határ közelében lévő város felmentésére.

km kf pi

08.50 070783 0945

--

sk0009 4 230 mtik1011

a szovjet-nyugatnémet viszony jövője - nszk /1.rész/

follinus k.jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. július 7. /mti/ - helmut kohl nyugatnémet kancellár mostani szovjetunióbeli útja azt eredményezheti, hogy az nszk veszt értékéből a szovjetunió számára - jelentette ki egon bahr szociáldemokrata politikus szerdán késő este.

a zdf televízió állomás különadásában bahr leszögezte: a kohl-kormány ott követte el a döntő hibát, hogy feladta annak lehetőségét, hogy az amerikaiaknak is nemet mondhasson még a rakéta-telepítés kérdésében. kohl így eleve az amerikai álláspont ismétlésére korlátozta szerepét, ami a szovjetek esetében a nyugatnémetek leértékelését és az amerikaiak felértékelését vonhatja maga után.

Fi

egon bahr ezuttal is elismerte: kohl moszkvában valóban törekedett rá, hogy csökkentse a telepítésből származó károkat, szorgalmazta a gazdasági együttműködést. azonban a szovjetunió számára - akárcsak számunkra - a biztonság minden gazdasági vonatkozásnál fontosabb. s ennek meglesz a hatása - állapította meg a szociáldemokrata vezető.

a műsorban a nyugatnémet kormány részéről hans-dietrich genschert külügy- és otto lambsdorff gazdasági miniszter az nszk megegyezési készségét hangoztatták. genschert szavai szerint a csúcstalálkozón a szovjet vezetés méltatta azt a szerepet, amelyet az nszk játszott a madridi találkozó megmentésében és talán sikerre segítésében.

genschert és lambsdorff is rendkívül nagy hangsúlyt fektetett a gazdasági együttműködés további fejlesztésére. ezzel kapcsolatban lambsdorff azt a véleményét fejtette ki, hogy a fejlődésre elsősorban a közép-üzemknél van lehetőség, újabb nagy üzemekre, például a szén-cseppfolyósítási üzemre, egy ideig még várni kell. lambsdorff elképzelhetőnek nevezte, hogy az amerikai rakéták nszk-beli telepítése után „átmenetileg a zavarok időszakában” következik a szovjet-nyugatnémet viszonyban, de azt a reményét fejezte ki, hogy ez nem lesz hosszantartó. /folyt./

fkj/hn pi

08.55 070783 2007

--

sk0010 4 230 mtik1012

a szovjet-nyugatnémet viszony jövője - nszk /2.rész/

teljes támogatást kapott a műsorban a két miniszter a nyugatnémet nagytőke egyik fő képviselőjétől, otto wolff von amerongentól. a német kereskedelmi és iparkamarák szövetségének elnöke - a politikai tényezők szerepét jelentősen csökkentve - egyértelműen a két ország közötti kereskedelem folytatásáért szállt szóra.

csütörtökön a legtöbb nyugatnémet lap helmut kohlnek a német „újraegyesítéssel” kapcsolatos moszkvai kijelentéseit találta nagy körítéssel, ami jelzi, hogy azok elsősorban hazai igények kielégítésére születtek.

a frankfurter rundschau sikertelennek nevezte kohl útját. a lap úgy érzi, hogy másfél évtized után most a „fagy első hírnökei” jelentkeznek a szovjet-nyugatnémet viszonyban. bonn is látja, hogy a

Fi

kapcsolatok romlása elkerülhetetlen a telepítés esetére, de abban bízunk, hogy ez csak rövid távú lesz.

a konzervatív frankfurter allgemeine zeitung inkább eredményesnek tartja Kohl látogatását, azzal az indoklással, hogy a rakéta-ügyben Kohl maga mögött tudhatta az egész nyugat támogatását, s ezt a szovjet vezetésnek is tudomásul kellett vennie. a lap szerint még teljesen nyitott a két ország jövője.

a general anzeiger, amely az elmúlt napokban optimista hangnemet ütött meg, ezúttal is Kohl-nak azt a kijelentését hozta főcímben, hogy „őszig még van lehetőség genfben a megegyezésre,..”

a nyugatnémet tőkés körök befolyásos orgánuma, a handelsblatt azt a felfogást képviselte, hogy a kölcsönösen előnyös kereskedelmet mindkét ország folytatni akarja és fogja.

fkj/hn pi

08.59 070783 1606

--

sk0011 4 230 mtik1013

filmfesztivál - előzetes /1. rész/

moszkva, 1983. július 7. /mti/ - moszkvában 104 ország és több szervezet mintegy 400 filmjének részvételével csütörtökön kezdődik meg a xiii. moszkvai nemzetközi filmfesztivál.

a kéthetes nemzetközi filmművészeti találkozó ünnepélyes megnyitójára a rosszija szálló koncerttermében kerül sor a késő délutáni órákban, s itt fogják vetíteni a versenyfilmeket is.

a verseny három kategóriában - játékfilmek, a gyermekfilmek és a rövid- és dokumentumfilmek - kategóriájában folyik majd.

a játékfilmek versenyében magyarországot szurdi miklós hatásvadászok című filmje képviseli, ezt július 13-án 17,30-kor vetítik. a magyar gyermekfilmeket dargay attila vuk című rajzfilmje képviseli. a rövidfilmek versenyében paulus lajos „a téma,, című alkotását és kis józsef „a puszta emeleti,, című művét, valamint még két filmet vetítenek. a rövidfilmek versenyzsűrijében helyet foglal magyar józsef.

Fi

az információs vetítések keretében a szovjet nézők és a külföldi vendégek a magyar filmek közül rózsza jános „kabala,, andrás ferenc „dögkeselyű,, erdős pál „adj király katonát,, szőnyi g. sándor „csak semmi pánik,, kollányi ágoston „noé bárkái,, fábray péter „nyom nélkül,, simó sándor „viadukt,, s végzetül radványi géza „valahol Európában,, című filmjét tekinthetik meg. ez utóbbi alkotásról és radványi géza művészetéről éppen a napokban jelent meg terjedelmes elemző cikk a „kino,, című szovjet folyóirat ünnepi számában.

a fesztiválra moszkvába érkezik tóth dezső művelődési miniszterhelyettes, valamint a hungarofilm, a mokép, a mafilm, a magyar film- és tévéművészek szövetsége és a filmfőigazgatóság számos vezetője. moszkvában lesz szurdi miklós rendező is, a magyar színészek képviselőjében pedig tarján györgyi, frajt edit, végvári tamás, egri kati és egri mártia vesz részt a fesztiválon.

a fesztivál legnépszerűbb vendégei között lesz francis ford coppola, alberto sordi, monica vitti, lino ventura, robert hossein és még sokan mások. a szovjet nézők körében különösen nagy érdeklődés előzi meg a federico fellini, stanley kramer és radzs kapur művészetét bemutató retrospektív sorozatokat, és már csak nehezen lehet jegyet kapni a szovjet főváros azon nagy filmszínházaiba, ahol reggel héttől folynak minden nap az információs vetítések. /folyt./

hj/so pi

09.05 070783 2368

--

sk0012 4 230 mtik1014

filmfesztivál - előzetes /2. rész/

a fesztivál keretében szimpóziumot rendeznek a világ filmművészete fejlődésének aktuális problémáiról, a hagyományos filmpiacon pedig több, mint 80 ország mintegy 200 filmgyártó és forgalmazó vállalata vesz részt.

a kritikusok felhívják rá a figyelmet: ebben az esztendőben különösen nagyarányú a fejlődő országok részvétele a moszkvai filmfesztiválon mind a versenyben, mind pedig a találkozó egyéb rendezvényein.

hj/so pi

09.05 070783 0485

Fi

--

sk0013 4 230 mtik1015

közel-kelet-diplomácia-pfsz

jeruzsálem, nicosia, amman, damaszkusz, tunisz, 1983. július 7. /ap/afp/reuter/upi/taszsz/ - az amerikai és francia külügyminiszter, szerdai tárgyalásai után, csütörtökön is folytatja közel-keleti diplomáciai lépéseit: mind shultzot, mind pedig cheyssont kairóba várják.

jichak samir izraeli külügyminiszter szerdán háromórás megbeszélést tartott a francia diplomácia vezetőjével. a politikusok egyebek között mérlegelték annak a lehetőségét, hogy a bejrút körzetéből való részleges izraeli kivonulás esetén a többnemzetiségű erők keretében működő egyik francia csapategység venné át e terület ellenőrzését.

samir a palesztinai kérdésről genfben tartandó nemzetközi konferenciával kapcsolatban kijelentette: franciaországnak „távol kell tartania magát”, ettől a fórumtól. cheysson jelezte, hogy országa nem értékeli „pozitívan”, a konferenciát, s ebben véleménye egyezik a közös piac többi tagjának álláspontjával.

cheysson jeruzsálemi tárgyalásait befejezve szerdán az iraki fővárosba érkezett. bagdadi megbeszélései után kairóba utazik.

mint korábban jelentettük, shultz amerikai külügyminiszter damaszkuszi tárgyalásai után jeruzsálembe érkezett, s ott samir külügyminiszterrel találkozott. nyugati hírgyűnökségi jelentések szerint shultz izraelben közölte: szíriai tárgyalásainak eredményeképpen sikerült megegyeznie egy amerikai-szíriai munkacsoport létrehozásában, amelynek célja a két ország közötti párbeszéd fenntartása. nyugati megfigyelők azért figyeltek fel a hírre, mert a libanoni-izraeli megállapodás óta szíria minden kapcsolatot elutasított washingtonnal. shultz bejelentését szíriai részről nem erősítették meg.

a upi amerikai hírgyűnökség szerint tuniszbán az el fatah központi bizottsága ülésén jasszer arafat lemondott a szervezet tájékoztatási részlegének vezetéséről, de megtartotta általános és pénzügyi irányítói tisztségét.

gf kf pi

09.11 070783 1942

Fe

--

sk0014 4 230 mtik1016

iráni gépeltérítés

kuvait/párizs, 1983. július 7./upi,ap,afp/ - ismeretlen személyek szerdán este eltérítették az iráni légitársaság boeing-747-es típusu belföldi utasszállító repülőgépét és kувaiton keresztül párizsba irányították. a gép csütörtök reggel, mintegy 180 utassal a fedélzetén leszállt párizs orly repülőtérén.

a boeingen eredetileg körülbelül 370 személy tartózkodott, de közülük 186-ot a géprablók - feltehetően öt-hat felfegyverzett személy - a kuvaiti hatóságokkal folytatott több mint hétórás tárgyalás után szabadon engedtek. a gépet ezután feltöltötték üzemanyaggal és párizsba irányították.

az irna iráni hírgyűnökség szerint a gép eredetileg siraz dél-iráni városból teheránba tartott.

kzs kf pi

09.18 070783 0750

--

sk0015 4 230 mtik1017

rövid hírek

san marino - baloldali koalíció

san marino, 1983. július 7. /ap/ - ismét baloldali koalíció alakult szerdán san marinóban. a miniállamban - a világ legrégebbi köztársaságában - öt héttel ezelőtt tartottak választásokat. a koalíciót a kommunista párt, a szocialista párt és a szocialista egységpárt alkotja.

40 kiló arany

muhouse, 1983. július 7. /upi/ - negyven kiló, 700 ezer dollár értékű aranyat foglaltak le a francia vámosok szerdán a svájcba vezető saint louis határátkelőhelyen. az aranyrudakat két gépkocsiban rejtették el, amelyekben a felnőtt utasok mellett gyermekeket is szállítottak, hogy eltereljék a vámosok figyelmét.

Fe

török pártok

ankara, 1983. július 7. /reuter/ - a török politikai pártok engedélyt kaptak az ország katonai vezetésétől, hogy megkezdhessék kampányukat a november 6-ra kitűzött választásokra. a nemzetbiztonsági tanács szerdán este közzétett rendelete értelmében azok a politikai szervezetek, melyek idén májusban „zöld utat”, kaptak működésükhöz, mostantól gyűléseket tarthatnak és más propagandatevékenységet fejthetnek ki. a rendelet ugyanakkor tiltja, hogy a pártok „provokatív”, nyilatkozatokat tegyenek egymásról.

puccsisták kivégzése

madrid, 1983. július 7. /reuter/ - egyenlítői guineában kivégeztek két katonatisztet, akik résztvettek a május 13-1 puccskísérletben - közölték szerdán spanyol külügyminisztériumi forrásból. a tiszteket harmadik társukkal, az államcsiny fő szervezőjével együtt szerdán ítélte halálra egy katonai bíróság. ez utóbbi - venancio mico őrmester - a puccskísérlet megghiusításakor menedéket kapott a spanyol nagykövetségen, s azzal a feltétellel adták ki az afrikai ország hatóságainak, hogy nem végzik ki.

km kf pi

09.39 070783 1762

--

sk0016 4 230 mtik1018

orlandi-ügy - pápa

róma, 1983. július 7. /mti/ - egy feltételezhetően szélsőjobboldali csoport szerdán telefonüzenetben tudatta az ansa olasz hírügynökséggel, hogy a pápa merényletjének, ali agcának a kiszabadítását szabja annak feltételül, hogy a maga részéről szabadon engedje emanuela orlandit, egy pápai kamarás néhány héttel ezelőtt elrabolt leányát.

az olasz hatóságok eltűnése óta nyomoztak a harmadéves középiskolás lány után, de csak a napokban bizonyosodtak meg afelől, hogy emberrablók kezére került. egyelőre nem tudni pontosan, milyen szervezetről van szó. közismert viszont, hogy ali agca a „szürke farkasok”, nevű török fasiszta szervezethez tartozott és szoros kapcsolatban állt más nyugat-európai szélsőjobboldali csoportokkal is. a török hatóságok maguk is figyelmeztették az olasz rendőrséget: nem szabad kizárniok annak lehetőségét, hogy a „szürke farkasok”, megpróbálják kiszabadítani börtönéből ali agcát. a pápa merényletét 1981-ben egy olasz esküdtszék életfogytiglani börtönre ítélte el.

Fi

az ügyben vasárnap megszólalt ii. jános pápa is. szokásos „urangyala” miséjén kérte az érintetteket, kiméeljék meg emanuela testi épségét és adják vissza szeretteinek. értesülések szerint a vatikáni államtitkárság is kapott telefonüzeneteket az emberrablóktól.

a nyomozás folytatódik.

se/so pi

09.48 070783 1352

--

sk0017 4 230 mtik1019

spanyol acélmunkások - tüntetés

madrid, 1983. július 7. /reuter/adn/ - mintegy 15 ezer munkás - közöttük ötezer acélipari dolgozó - szerdán madridban békés tüntetéssel tiltakozott a kormány ugyanaznap elfogadott terve ellen, amely az acélipar korszerűsítésének keretében előirányozza a kelet-spanyolországi saguntói acélművek bezárását.

a két legnagyobb spanyol szakszervezet szervezésében megtartott felvonuláson a résztvevők követelték a határozat megváltoztatását, mert az az említett területen közel négyezer acélipari dolgozót tesz munkanélkülivé.

a terv engedélyezi, hogy korszerűsítsék a baszkföldi és asturiai acélműveket. a kormány ugyanis arra törekszik, hogy gyárak bezárásával és a munkáslétszám csökkentésével hatékonyá tegye a spanyol acélipart az országnak az európai gazdasági közösségbe való belépése előtt. a tervezett korszerűsítés 3,4 milliárd dollárba kerül és 9-10 ezer munkahely megszüntetésével jár.

a kormány ugyanakkor azt igéri, hogy mindent megtesz a munka nélkül maradt dolgozók helyzetének enyhítésére és új munkalehetőségek létesítésére.

kzs kf pi

10.00 070783 1117

Fi

--

sk0018 4 230 mtik1020

papandreu /1.rész/

berlin, 1983. július 7. /mti/ - „a szovjetunió biztonságára hátrányos minőségi változást eredményez, ha a német szövetségi köztársaságban pershing-rakétákat, más országokban pedig manőverező robotrepülőgépeket helyeznek el, - jelentette ki andreasz papandreu görög miniszterelnök a berliner zeitung tudósítójának adott interjújában.

a berlini lap csütörtöki számában közölt nyilatkozatában a görög miniszterelnök hangsúlyozta, hogy minőségi különbséget kell tenni az ss-20 és a pershing-2 rakéták között, szovjet-amerikai szempontból csak az utóbbi számít hadászati fegyvernek. „hadászati fegyvereknek ugyanis azokat nevezzük - fűzte hozzá magyarázólag -, amelyek bármikor elérhetik washingtont, illetve moszkvát. az ss-20 közép-hatótávolságú fegyverek elérik párizst, bonnt, rómat és athént, de nem fenyegetik az egyesült államokat, következésképpen nem jelentik a hadászati egyensúly megbontását. velük ellentétben a pershingek és a robotrepülőgépek elérik leningrádot, vagy moszkvát. a szovjetunió szempontjából ez nem taktikai, hanem stratégiai változás. ez döntő különbség,„.

papandreu bizakodóan nyilatkozott a balkán atomfegyver-mentesítésének lehetőségéről. albánia kivételével a balkán valamennyi állama pozitív választ küldött. a török válasz ugyan nem volt egyértelműen pozitív, de nem nevezhető negatívnak sem - mondotta. /folyt./

bj/hn pi

10.46 070783 1403

F

--

sk0019 4 230 mtik1021

papandreu /2.rész/

megerősítette, hogy görögország ragaszkodik az amerikai támaszpontok felszámolásához. „ezek csak az egyesült államok katonai érdekeit szolgálják. ezért követeljük ennek a szerződésnek az érvénytelenítését, amely már 1953 óta van életben és merőben gyarmatosító jellegű.„ emlékeztetett rá, hogy a görög lakosság tulnyomó többsége nemet mondott a támaszpontokra és nemet mond a kormány is. a két „nem,„ között az a különbség, hogy a bázisok megszüntetése nem megy egyik napról a másikra, hanem „ésszerű időtartamra van szükség, ami lehetővé teszi az amerikaiaknak támaszpontjaik áthelyezését. nem keressük a konfrontációt, sem a konfliktust az egyesült államokkal. csak azt akarjuk, hogy megértse, a görög nép a maga ura. megtüri a támaszpontokat, de már csak igen rövid ideig,„ - mondotta.

bj/hn pi

10.49 070783 0841

--

sk0020 4 230 mtik1022

iráni repülőgépelterítés - tárgyalások a francia hatóságokkal

párizs, 1983. július 7. /mti/ - orly repülőterén egyelőre tovább folynak a tárgyalások az iráni légitársaság repülőgépét eltérítő légikalózok és a francia hatóságok között, de erről közelebbi részletek még nem ismeretesek. csak annyi tudódott ki, hogy a repülőgép eltérítői a khomeini-ellenes modzsahedin-mozgalom tagjai, baniszadr volt miniszterelnök hívei.

a repülőgépet a francia rendőrség és csendőrség különleges osztagai veszik körül s a gép az orly-ouest repülőtéren tartózkodik. a szomszédos orly-sud repülőtéren /itt szállnak le a malév menetrendszerű járatai/ továbbra is zavartalan a forgalom.

ds/so pi

11.00 070783 0702

F

--

kül

- 18 -

1983.07.07.

sk0021 4 230 mtik1023

ensz - leszerelés

new york, 1983. július 7. /adn/ - minél hamarabb össze kell hívni a leszerelési világszertekezőt - hangsúlyozta az értekezlet előkészítésével megbízott különleges ensz-bizottság new york-i ülésén lengyelország és magyarország képviselője. a két szocialista küldött konkrét lépéseket sürgetett a tanácskozás megtartása érdekében.

gubcsi tiber, magyarország képviselője kiemelte: tiszteletben kell tartani a népeknek a békére és leszerelésre való igényét. janusz rydzkowski lengyel küldött utalt a szocialista országok legfőbb vezetőinek legutóbbi moszkvai nyilatkozatára, hangsúlyozva, hogy mindent meg kell tenni a világban meglévő feszültség enyhítésére.

kf pi

11.01 070783 0710

--

sk0022 4 230 mtik1024

katonák greenham common-nál

london, 1983. július 7. /mti/ - a brit hadügyminiszter 600 katonát vezényelt a greenham common-i amerikai légitámaszpont területére, amely kijelölt telepítési helye a manőverező robotrepülőgépeknek, egyszersmind hosszabb ideje helyszíne a legnagyobb arányú tiltakozó béketüntetéseknek.

a hivatalos indoklás szerint a katonák „ütközőül”, fognak szolgálni a béketüntetőket és a támaszpontot - illetve annak berendezéseit - védő amerikai biztonsági őrség között.

a nukleáris leszerelési kampány vezetői és sok munkáspárti hívük a parlamentben viszont úgy vélik, hogy a katonaság kivételezése elsősorban, ha nem kizárólag, egy békés és erőszakmentes leszerelési mozgalom elfojtását célozza.

a londontól nyugatra fekvő greenham common-i támaszpont kapuinak és ugynevezett „külső övezetének”, biztonságáról eddig a rendőrség gondoskodott.

ae/so pi

11.10 070783 0907

L

kül

- 19 -

1983.07.07

sk0023 4 230 mtik1025

salart

genf, 1983. július 7. /taszsz/ - csütörtökön genfben plenáris ülést tartott a hadászati fegyverek korlátozásával és csökkentésével kapcsolatos tárgyalásokon résztvevő szovjet és amerikai delegáció.

ht ki
14.01 070783 0232

--

sk0024 4 230 mtik1026

haderőcsökkentés - magyar felszólalás

bécs, 1983. július 7. /mti/ - a közép-európai fegyveres erőik és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről bécsben folyó tárgyalássorozat csütörtöki - sorrendben 344. - plenáris ülésén felszóltatott lőrinc tamás nagykövet, a magyar küldöttség vezetője, beszédében emlékeztetett arra, hogy a varsói szerződés tagországainak legfőbb vezető testületei ebben az évben már két ízben is foglalkoztak az európai biztonság, illetve a leszerelés kérdéseivel.

hangsúlyozta, hogy a magyar kormány teljes egészében és részleteiben is támogatja a tárgyalásokon közvetlen státusszal résztvevő négy szocialista ország június 23-án beterjesztett egyezménytervezetét, amely - a korábbi szocialista indítványokhoz hasonlóan - egyetlen célt szolgált: kivezetni a bécsi tárgyalásokat a nato-tagországok teremtette zsákutcából. a négy szocialista ország átfogó dokumentumában foglaltak ugyanis kiterjednek a különleges jogkörrel résztvevő országok biztonságára is, amelyekhez - mint ismeretes - magyarország is tartozik.

a magyar küldöttség vezetője a továbbiakban a fegyverzet csökkentésének jelentőségével foglalkozott. emlékeztetett arra, hogy a bécsi tárgyalások előkészítésekor - 1973-ban - valamennyi érintett fél egyetértett ennek szükségességével. kézenfekvőnek tűnik - mondotta lőrinc tamás nagykövet -, hogy a haderők személyi állományának csökkentése a fegyverzet érintetlenül hagyása mellett nem érné el a kívánt célt, a két folyamat elválaszthatatlan egymástól. a fegyverzet csökkentéséről való lemondás ezért kérdésessé tenné a közösen lefektetett célokat is.

Lőrinc Tamás

kül

- 20 -

1983.07.07.

a haderőcsökkentési tárgyalások következő plenáris ülését egy hét múlva, csütörtökön tartják.

sz/hn ki

14.06 070783 1724

--

sk0025 4 230 mtik1027

csád - novoje vremja

moszkva, 1983. július 7. /mti-taszsz/ - az évek óta belső válságoktól gyötört csád köztársaság napjainkban két nato-tagállam, franciaország és az egyesült államok nyílt beavatkozásának célpontja lett - állapítja meg legújabb számában a novoje vremja című szovjet külpolitikai hetilap.

a cikk felhívja a figyelmet arra, hogy az egyesült államok és franciaország - meglévő ellentétük ellenére - mindig együttműködik olyankor, amikor szorosabbra akarja húzni az afrikai neokolonialista hurkot. akcióik egybehangolása most is megfigyelhető: míg franciaország hábrét segíti, s háboruba rántja a maga afrikai barátait, addig az amerikai diplomácia egyiptomot és szudánt igyekszik bevonni mindebbe.

egyáltalán nem volt véletlen, hogy ezekben a napokban zajos propagandakampány kíséretében libia partjainál, a szidra-öbölben megjelent az „eisenhower”, repülőgép-anyahajó, s a fedélzetről felszálló vadászbombázók „elfogó műveleteket”, imitáltak libiai repülőgépek ellen.

mint a novoje vremja megállapítja, párizs és washington az ugynevezett „mészkelt”, - vagyis nyugatbarát - arab országok figyelmét az izraeli agresszióról a libia elleni konfrontációra igyekszik terelni. jelenlegi politikájából ítélve egyáltalán nem váratlan, hogy párizs együttműködik washingtonnal a libia elleni támadásokban. a dolog másik oldala pedig az, hogy a nyugati fővárosokban nem vesztegetik az időt, hogy az afrikai országokat egymással szembeállítva a „befolyási övezeteket”, elosszák, és saját irányításukkal katonai tömböket hozzanak létre - fejezi be a novoje vremja.

km ht ki

14.10 070783 1625

Nm

--

kül

- 21 -

1983.07.07.

sk0026 4 230 mtik1029

kohl - hazautazás

kijev, 1983. július 7. /taszsz/dpa/ - helmut kohl, az nszk szövetségi kancellárja, aki a szovjet vezetés meghívására tett látogatást a szovjetunióban, csütörtökön kijevből hazaérkezett bomba.

ht ki

14.57 070783 0237

--

sk0027 4 230 mtik1030

rudé právo - fiatalok

prága, 1983. július 7. /mti/ - a fiatalok párttaggá nevelésének feladataival és az ezzel kapcsolatos felelősséggel foglalkozik a rudé právo, a cskp kb központi lapja csütörtöki vezércikkében. figyelmeztet arra, hogy ha a kommunista párt teljesíteni akarja történelmi feladatát, a fejlett szocialista társadalom felépítését, gondoskodnia kell saját jövőjéről, a megfelelő káderutánpótlásról az arra alkalmas fiatalok közül.

a lap vitatja azoknak a párttagoknak, illetve funkcionáriusoknak a véleményét, akik szerint a mai fiatalok közömbösek, nem érdeklődnek a közélet iránt. az idősebb nemzedék politikai és nevelőmunkája akkor lehet eredményes, ha a példa erejével, és nem moralizáló szemrehányásokkal igyekszik bevonni a fiatalokat a közös munkába, és így segíti őket kilgazodni korunk ellentmondásai között. s ezen a téren a kommunistáké a legnagyobb felelősség - hangsúlyozza a rudé právo.

a gyakorlatban bátrabban kellene a fiatalokat felelős feladatokkal megbízni, és nem szabad megengedni, hogy a bürokrácia vagy az értetlenség kedvüket szegje.

azokban a pártszervezetekben, ahol felelősen kezelik ezt a feladatot, nincs probléma a jövődő párttagok kiválasztásával. a pártnak nincs szüksége toborzásra - szögezi le a vezércikk. - a kommunista kötelessége, hogy az élvonalban harcoljon a szocialista építés mind bonyolultabb feladatainak megvalósításáért, és áldozatot is vállaljon érte. ezt kell vállalnia minden ifju embernek, aki helyet kap a párt soraiban - fejezi be a lap.

me/im ki

15.26 070783 1553

Nm

--

kül

- 22 -

1983.07.07.

sk0028 4 230 mtik1031

shultz-közel-kelet /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. július 7. /mti/ - az amerikai politika célja nem a libanonba behatolt izraeli megszálló csapatok kivonása, hanem a libanon felosztását, izraeli protektorátussá való változtatását célzó imperialista-cionista terv következő szakaszának előkészítése - állapította meg az asz-szaura című damaszkuszi lap, george shultz amerikai külügyminiszter közel-keleti körútját kommentálva. a lap utal arra, hogy az egyesült államok messzemenően támogatja izrael libanoni invázióját, amely egyben megvetette az amerikai katonai jelentét alapját.

az al-baath című damaszkuszi ujság ugyanakkor azt írja, hogy szíria nem zárkózik el az egyesült államokkal folytatott párbeszéd elől, mert a dialógus elősegítheti a dolgok tisztázását, a félreértések és félremagyarázások elkerülését. a tiszin megerősíti, hogy az izraeli-libanoni alku elvetése nem ideiglenes jellegű, hanem átgondolt stratégia következménye, tehát shultz illúziókban ringatja magát, ha a szíriai álláspont módosulására számít.

hafez asszad szíriai elnök - mint ismeretes - szerdán shultzot fogadva véglegesnek és megmásíthatatlannak mondta az egyesült államok részvételével megkötött izraeli-libanoni megállapodás elutasítását, de ugyanakkor hasznosnak minősítette a libanoni egységét és függetlenségét szolgáló szíriai-amerikai párbeszéd folytatását. hivatalos szíriai forrásból nem erősítették meg azonban azt a shultztól származó bejelentést, hogy közös munkacsoport felállításában állapodtak meg, amelyben az egyesült államokat nicholas veliotes államtitkár képviseli. egy damaszkuszi szóvivő szerint szíria tudomásul vette, hogy washington veliotes-szal kívánja helyettesíteni philip habib elnöki megbízottat, de ez nem jelenti azt, hogy megnyílt az út egy vegyesbizottság létrehozása előtt. /folylt./

bz/im ki
15.52 070783 1877

Nu

--

kül

- 23 -

1983.07.07.

sk0029 4 230 mtik1032

shultz-közel-kelet /2.rész/

izraeli látogatását befejezve shultz csütörtökön elismerte, hogy küldetése során nem ért el haladást a legfőbb kérdésben, nevezetesen a libanonban tartózkodó külföldi csapatok párhuzamos kivonását illetően. az izrael által tervezett részleges libanoni csapatvisszavonásról csupán annyit mondott, hogy ez végeredményben izrael előjoga, de egy effajta lépésnek összhangban kell lennie a távolabbi célokkal.

a begin izraeli miniszterelnökkel, samir külügy- és arensz hadügyminiszterrel folytatott csütörtöki tárgyalásain shultz jelezte ugyan a főként libanon által hangoztatott ellenvetéseket, de nem kérte, hogy izrael halassza el a tervezett csapatátcsoportosítás végrehajtását.

az amerikai külügyminiszter izraelből néhány órás látogatásra jordániába utazott, ahol husszein királlyal tárgyalt, és innen egyiptomba folytatta útját. a miniszter közel-keleti körútját követően veliotes a térségben marad, és várhatóan damaszkuszba utazik, míg morris draper utazó nagykövet a libanoni kormányt tájékoztatja.

claudio cheysson francia külügyminiszter nagy titoktartással körülvevett közel-keleti körútjáról szólva az izraeli sajtó azt az értesülést közölte, hogy franciaország hajlandó 2 ezer katonával növelni a több nemzetiségű haderő keretében libanonban állomásozó francia csapatok létszámát. a francia egységek az izrael által kiürítendő körzetekben kapnának szerepet. shultz korábban azt mondotta, nem javasolhatja, hogy a kivonuló izraelieket amerikai katonákkal váltsák fel.

bz/im ki

15.57 070783 1548

Nu

--

kül

- 24 -

1983.07.07

sk0030 4 230 mtik1033

tyihonov—dzur

moszkva, 1983. július 7. /mti/ - nyikolaj tyihonov, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke csütörtökön fogadta martin dzur hadseregtábornokot, a cskp kb tagját, csehszlovákia nemzetvédelmi miniszterét, aki hivatalos baráti látogatáson tartózkodik a szovjetunióban.

szivélyes, elvtársi légkörű találkozójukon elégedetten állapították meg, hogy a szovjetunió és csehszlovákia, valamint a két ország fegyveres erői közötti sokoldalú testvéri együttműködés sikeresen fejlődik. ennek az együttműködésnek az alapja a szocialista és kommunista építőmunkával, az enyhülésért és a békéért vívott harccal kapcsolatos nézeteik azonossága. a találkozóon hangsúlyozták, hogy mindkét ország erőfeszítéseket tesz annak a széleskörű, a háborus veszély kiküszöbölését szolgáló programnak a megvalósításáért, amelyet a szocialista országok párt- és állami vezetőinek júniusi moszkvai találkozásán fogadtak el.

fl/ge ki

15.59 070783 0986

--

sk0031 4 230 mtik1034

vazzan - merénylet

bejrut, 1983. július 7. /mti/ - csütörtök reggel ismeretlen tettesek bombamerényletet kíséreltek meg safik el-vazzan libanoni kormányfő ellen. az egyik, közelben parkoló gépkocsiban elhelyezett pokolgép röviddel azután robbant, hogy vazzan gépkocsija begördült a miniszterelnöki hivatal kapuján. vazzan első ízben volt gyilkossági kísérlet célpontja, de egyelőre senki sem vállalta magára a sikertelen akciót.

közben csütörtökön befejeződtek a mentési munkálatok a szerdán bontás közben összeomlott nyugat-bejruti lakóháznál. a több nemzetiségű haderő öt francia katonája és három libanoni munkás veszítette életét a romok alatt. négy francia katona és egy libanoni munkás megsebesült.

bz/ge ki

16.01 070783 0740

Nu

--

kül

- 25 -

1983.07.07.

sk0032 4 230 mtik1035

rövid hírek

kinai-vietnami határ

hanoi, 1983. július 7. /taszsz/ - a vietnami hírügynökség jelentése szerint június 18-27. között a kínai alakulatok aknavetőből és géppuskával többször is tűz alá vették vietnam területét. kínai egységek behatoltak több határmenti tartomány területére. akcióik következtében öt vietnami polgári lakos megsebesült.

portugál repülőtéri sztrájk

liszabon, 1983. július 7. /reuter/ - a portugál repülőterek személyzete csütörtökön 24 órás sztrájkot tartott, amely gyakorlatilag megbénította az ország polgári légiközlekedését. a belföldi és nemzetközi járatok nagy részét nem indították. a mintegy ötezer dolgozó azért hirdetett sztrájkot, mert a munkáltatók csak a kértnél kisebb béremelés elfogadására hajlanak.

gelli kiadatási ügye

bern, 1983. július 7. /taszsz/ - a svájci igazságügyi minisztérium jóváhagyta licio gelli - a jobboldali puccsot tervező, p-2 jelű titkos szervezet vezetője - kiadatását, amelyet az olasz hatóságok már hosszú ideje kértek. gelli tavaly szeptember óta egy svájci börtönben van, ahol egy másik ügyből kifolyólag egy éves büntetését tölti.

új balti szigetek

tallinn, 1983. július 7. /taszsz/ - észti halászok új szigeteket fedeztek fel a balti-tengerben, az észti szszk-tól északnyugatra. a tallinni tudományos akadémia geológusai két okot is találtak az új szigetek felbukkanására: a térségben állandóan emelkedik a tengerfenék, amelyet ráadásul a hordalék lerakódása is feltölt. új zátonyok feltünését a hajósok is gyakran észlelik.

de cuellar bécsben

bécs, 1983. július 7. /mti/ - pérez de cuellar ensz-főtthkár csütörtökön háromnapos hivatalos látogatásra bécsbe érkezett. a magasrangú ensz-diplomatát fogadja fred sinowatz osztrák kancellár. a főtthkár tárgyalásokat folytat erwin lanc külügyminiszterrel, illetve a bécsben működő ensz- és nemzetközi szervezetek vezető tisztviselőivel. de cuellar a hét végén visszatér new yorkba.

ta-ht-sz/ge ki

16.07 070783 1986

Nu

--

sk0035 4 230 mtik1036

antonov-ügy - sajtóértekezlet washingtonban

washington, 1983. július 7. /taszsz/ - miután washingtonnak és szövetségeseinek nem sikerül meggyőzniük a világ közvéleményét arról, hogy antonov bolgár állampolgárnak bármi köze is lett volna a II. János pápa ellen elkövetett merényletnek, most azt a variációt röppentették fel, hogy a bolgár férfi részes volt egy walesa elleni merényletben - jelentette ki washingtoni sajtóértekezletén sztojan zsulev bolgár nagykövet.

a nagykövet hangsúlyozta, hogy az egyesült államok és szövetségesei már csaknem egy esztendeje összehangoltan folytatják a bulgáriával kapcsolatos koholmányok terjesztését. olaszországban teljes zsákutcába jutott a nagy hírveréssel megrendezett „vizsgálat”, a pápa elleni merényletben való bolgár részvétel ügyében. nem sikerült semmiféle bizonyítékot találni arra, hogy bulgáriának köze lett volna a pápa elleni merénylet elkövetőjéhez. ennek ellenére továbbra is törvényellenesen fogva tartják szergej antonovot, a bolgár népköztársaság állampolgárát - mondta a bolgár nagykövet.

tu ht ki
16.19 070783 1093

--

sk0034 4 230 mtik1037

egyiptomi-francia

kairó, 1983. július 7. /mti/ - csütörtökön bagdadból kairóba érkezett claude cheysson francia külügyminiszter. kamal hasszan ali miniszterelnök-helyettesével és külügyminiszterrel, majd pedig hoszni mubarak államelnökkel tanácskozott. a megbeszélések tárgykörét az egyiptomi sajtó úgy foglalta össze előzetesen, hogy az része az egyesült államok és franciaország kezdeményezte beható konzultációsorozatnak, és célja a libanoni és csádi helyzet megjavítása.

az al-ahram, az egyiptomi kormányhoz közeálló napilap a kairói álláspontot ismertetve kifejtette, hogy egyiptom szükségesnek tartja a libanonban levő külföldi csapatok kivonását. a csádi helyzettel kapcsolatos állásfoglalás az, hogy hagyják abba a hisszén habré csádi kormánya ellen harcoló gukuni veddei-féle erők „külföldi

Nur

eredetű támogatását, ez utóbbit az al-ahram „külföldi agresszióknak”, festi le. mint ismeretes, egyiptom felszólította az afrikai országokat, hogy katonai erővel segítsék hisszén habré. egyiptomi részről bejelentették, hogy fokozzák a habré-rendszernek juttatott hadianyagszállítmányokat.

pk/im ki
16.34 070783 1124

--

sk0035 4 230 mtik1039

szovjet-román - scinteia

bukarest, 1983. július 7. /taszsz/ - a teljes egyenjogúságon, a kölcsönös tiszteleten, a nemzeti függetlenség és szuverenitás elvein, a nemzetközi szolidaritáson alapuló román-szovjet kapcsolatok a szocializmus, a haladás és a világbéke ügyét szolgálják - mutat rá a scinteia, a román kp kb központi lapja, megemlékezve a román-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási egyezmény aláírásának 13. évfordulójáról.

az egyezmény a két nép és ország közötti testvéri barátság és átfogó együttműködés további erősítése előtt szélesebb távlatokat nyitott meg - idézi a román lapot a taszsz szovjet hírügynökség csütörtöki jelentése.

gazdasági kérdésekről szólva a scinteia megállapítja, hogy a szovjetunió az első helyet foglalja el románia külgazdasági kapcsolataiban.

ts ht ki
16.43 070783 0853

Nur

--

sk0036 4 230 mtik1040

carter-papírok

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. július 7. /mti/ - csütörtökön a the washington post írásos bizonyítékokat szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy ronald reagan 1980. évi választási kampányszervezetének volt „beépített embere”, a fehér házban, s ennek szolgálatait a kampányban rendszeresen felhasználták.

a washingtoni lap első oldalán tette közzé annak a fehér házi memorandumnak a fényképét, amelyet 1980. október 10-én, három héttel az elnökválasztások előtt daniel jones, a reagan-kampány egyik szervezője juttatott el robert gray-hez, a kampány egyik vezetőjéhez.

robert gray csütörtökön az nbc televízióknak azt mondta: nem emlékszik a the washington postban közzétett dokumentumra, amely carter kampánybeszédeinek gazdasági érveit tartalmazta. de hozzátette: „egy kampányban minden információt felhasznál az ember, ami a kezébe kerül... egészen másként nyilatkozott william casey, a cia igazgatója, aki szintén a the washington post által közzétett dokumentumok címzettjei között van. casey a the new york timesnek szerdán azt mondta, hogy „kisujjal sem nyult volna ilyen okmányokhoz...”, ha kezébe kerültek volna.

casey és gray között az a különbség, hogy a két volt kampánysegéd közül az egyik ma a cia igazgatója, míg a másik magánszemély, akinek semmi köze a kormányzathoz. casey még a the washington postnak ugyanebben a számban megjelent telefoninterjúban is szemrebbenés nélkül tagadja, hogy ezek a nyilvánvalóan kompromittáló okmányok valaha is a kezébe kerültek volna. tagadja továbbá, hogy ő adta volna át 1980-ban james bakernek az 1980-as televíziós vita előkészítő anyagát, holott maga baker állítja ezt. tagadja végül richard allen volt nemzetbiztonsági tanácsadónak azt az állítását is, hogy a reagan-kampány még carter nemzetbiztonsági tanácsának bizonyos okmányait is kézhez kapta.

br/ge mj

17.15 070783 1898

--

sk0037 4 230 mtik1041

spanyolország-nicaragua

madrid, 1983. július 7. /mti/ - felipe gonzález spanyol miniszterelnöknek az a véleménye, hogy küszöbön áll az egyesült államok nicaragua elleni inváziója. ezt miguel d,escoto, nicaraguai külügyminiszter jelentette ki négynapos madridi hivatalos látogatását befejezve. gonzálezsel, valamint más spanyol vezetőkkel folytatott megbeszéléseiről azt mondta, hogy „a madridi kormány anyagi, erkölcsi támogatásáról biztosította a nicaraguai forradalmat...”

a diplomáciai megfigyelők szerint valószínű, hogy gonzález közvetítő szerepre vállalkozott nicaragua és honduras között. erre utal az a csütörtöki kijelentés, hogy „nem hivatalos látogatásra”, rövidesen madridba érkezik a hondurasi külügyminiszter.

x x x

a közép-amerikai helyzet válságos és robbanásveszélyes - mondotta willy brandt, a német szociáldemokrata párt elnöke. a szocialista internacionálé elnöke, aki a spanyol kormány meghívására csütörtökön délután madridba érkezett, s nyilatkozott a sajtónak.

brandt már az első órában megbeszélést folytatott miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszterrel, majd ezt követően, a szintén madridban tartózkodó carlos andres perezzel, volt venezuelai elnökkel, a szocialista internacionálé egyik alelnökével találkozott.

brandt a közép-amerikai helyzetről tanácskozott, s ez lesz a fő téma gonzálezsel való találkozásán is. brandt egyértelművé tette: „a szocialista internacionálé a közép-amerikai válság békés, tárgyalásos rendezésének a híve, s ennek elősegítésére törekszik...”

ky/im mj

17.31 070783 1598

de

--

sk0038 4 230 mtik1042

orlandi-ügy - 2.

vatikánváros, 1983. július 7. /mti/ - a vatikán hivatalos szóvivője, romeo panciroli atya csütörtökön délután megerősítette, hogy az emberrablók sürgették ii. jános pápa közbenjárását mehmet ali agca szabadon engedése érdekében. nem közölték a szentszékekkel, mit kívánnak tenni tuzsukkal, ha nem teljesítik követelésüket husz napon belül.

a 15 éves emanuela orlandit, vatikáni állampolgárt június 22-én rabolták el azok az ismeretlenek, akik most álltak elő követelésükkel.

se/ge mj

17.35 070783 0531

--

sk0039 4 230 mtik1044

magyar-lengyel művészcsere

varsó, 1983. július 7. /mti/ - a magyar nemzetközi koncertigazgatóság /interkoncert/ és a lengyel művészeti ügynökség /pagart/ vezetői varsóban csütörtökön aláírták az 1984-1985 évi művészcsere tervét. e terv megvalósításakor különös figyelmet fordítanak a két ország felszabadulásának 40. évfordulójára.

a tervek szerint Magyarországon vendégszerepelnek többek között: jan krenz, tadeusz strugala és jerzy salwarowski karmesterek, halina czerny-stefanska zongoraművész, krzysztof jakowicz hegedűművész, roman jablonski csellóművész, izabella nawa operaénekesnő és a jerzy maksymiuk vezette varsói „lengyel kamarazenekar”. a tervben szerepel krzysztof penderocki szerzői estje, amelyen a szerző vezényel majd.

a magyar művészek közül többek között kórodi andrás, lukács ervin és oberfrank géza karmesterek, rányi dezső, kiss gyula és rohmán imre zongoraművészek, takács klára és kovács kolos operaénekesek, a collegium musicum együttes, valamint a liszt ferenc kamarazenekar vendégszerepelnek majd lengyelországban.

kn/ge mj

17.41 070783 1086

ll

--

sk0040 4 230 mtik1045

olasz kereszténydemokraták

róma, 1983. július 7. /mti/ - rómaiban csütörtökön vezetőségi ülést tartott a kereszténydemokrata párt /dc/, az olasz polgárság kormányzó pártja. a választás eredményeként kialakult pártközi erőviszonyokat értékelte és állást foglalt a kormányválság megoldásával kapcsolatban.

a tanácskozásról kiadott közlemény szerint a dc a kereszténydemokrata-szocialista tengelyű ötpárti koalíciós kormány megalakítását szeretné. a vezetőség egyik tagja, gerardo bianco újságíróknak elmondta, hogy nem foglaltak állást a miniszterelnöki poszt hovatartozásának kérdésében. megfigyelők szerint ez azt jelenti, hogy a dc vezető testülete hajlandó erről politikai alkuba bocsátkozni. úgy hírlík, bettino craxi szocialista pártja kedvezően fogadja ezt a fejleményt.

se/hi mj

17.45 070783 0810

--

sk0041 4 230 mtik1046

bush

reykjavik, moszkva, 1983. július 7. /mti-ap/taszsz/ - george bush amerikai alelnök csütörtökön az izlandi fővárosban, reykvíkban azt mondta, hogy moszkvának kell új javaslatot tennie a genfi tárgyalások sikere érdekében. a politikus észrevehetően figyelmen kívül hagyja a nukleáris leszerelésre vonatkozó szovjet leszerelési javaslatokat.

bush, aki előzőleg hét nyugat-európai országban járt, a sajtókonferencián közölte: „nem tudja megmondani, hogy lesz-e, és ha igen mikor és hol szovjet-amerikai csúcstalálkozó...”

a taszsz washingtonból keltezett jelentésében rámutat: az utazás célja az volt, hogy az amerikai alelnök elfogadtassa washington politikáját; katonai készülődéseit és azt, hogy fokozza beavatkozását más szuverén államok belügyeibe. bush megpróbálta elhíttetni tárgyaló partnereivel, hogy a reagan-kormányzat „békeszerető”, és hogy „összintén”, törekszik a fegyverzetellenőrzésre.

ll

a taszsz utal arra, hogy bush látogatását a felkeresett országok békeszerető erőinek heves tiltakozása kísérte. az alelnök neheztelt amiatt, hogy „a fegyverkezés kérdéseiben a nyugat-európaiak nem tanusítanak kellő megértést a reagan-kormány iránt,,.

bush többször is azt bizonygatta, hogy az egyesült államok „rugalmas „ és „realista „ magatartást tanusít genfben, és nem washington hibájából kerültek zsákutcába a tárgyalások.

a fehér ház feltétlen helyeslésre csak thatcher brit kormányfő részéről talált, aki újólá kifejezésre juttatta, hogy nagy-britannia kész támogatni washington politikai irányvonalát. ami az nszk-t illeti, bonnban ismét megerősítették, hogy továbbra is tartják magukat az amerikai rakétatelepítési tervekhez. dánia viszont, melynek parlamentje kötelezte a koppenhágai kormányt, hogy a genfi tárgyalások idejére halasszák el az amerikai rakéták telepítését, továbbra sem tanusít nagy készséget e kérdésben washington politikájának elfogadása iránt. helsinki és stockholmban kifejtették bushnak, hogy finnország és svédország az észak-európai atomfegyvermentes övezet megteremtéséért száll sikkra. az ir köztársaságban pedig azt adták értékre az amerikai alelnöknek, hogy dublin semleges akar maradni, és nem kíván a nato tagja lenni.

ps ku
18.05 070783 2231

--

sk0042 4 230 mtik1047

dolanc parlamenti beszéde

belgrád, 1983. július 6. /tanjug/ - jugoszlávia belbiztonsági helyzete szilárd - jelentette ki sztane dolanc jugoszláv szövetségi belügyi titkár /belügyminiszter/ a jugoszláv parlament szövetségi tanácsának ülésén. emlékeztetett egyben arra, hogy a kiélezett nemzetközi helyzet és a gazdasági nehézségek sok ország, így jugoszlávia belső biztonságára is hatással vannak.

a belügyminiszter beszámolójában ténynek mondotta, hogy koszovóban már nem alkalmazták a nyomásgyakorlás olyan durva eszközeit a szerbek és a crna goraiak /montenegróiak/ elűzésére mint korábban, de a nyomásgyakorlás pszichológiai és más módjai továbbra is léteznek és a kitelepülés folyamata továbbra is komoly politikai és biztonsági gondot jelent.

sk

koszovóban a helyzet javulása lehetővé tette, hogy a tartományban a milícia egyesített erőit jelentősen csökkenthettük - mondotta a belügyminiszter, s egyben utalt arra, hogy ez az erő az elmúlt két év folyamán a tartomány belső helyzetének megszilárdításában jelentős szerepet játszott.

dolanc elutasítólag beszélt egyes személyeknek és csoportoknak arról a javaslatáról, hogy jugoszláviában be kell vezetni az „erős kéz politikáját,,. elítélően szólt arról, hogy a római-katolikus és a szerb pravoszláv egyház, valamint a muzulmán közösség és más vallási csoportok reakciós része támadásokat indít az ország társadalmi-politikai berendezkedése ellen és az egyház „politizálására,, törekszik.

a belügyminiszter a továbbiakban elmondta, hogy a bűncselekmények száma 1982-ben 13,2 százalékkal nőtt az előző évhez képest; s ezen belül a súlyosabb bűncselekmények és a gazdasági bűncselekmények aránya nőtt.

dolanc aggasztónak nevezte az illegális kábítószerkereskedelem jugoszlávián belüli növekedését. tavaly a jugoszláv hatóságok 3 tonna különböző féle kábítószerrel foglaltak le, s az idei év első hat hónapjában ez a mennyiség már elérte a négy tonnát. új jelenség, hogy jugoszlávián belül kábítószer előállításra alkalmas indiai kender ültetvényeket találtak.

vi mj

18.23 070783 2064

--

sk0043 4 230 mtik1048

repülőgépetértítés - szabadon bocsátották az utasokat

párizs, 1983. július 7. /mti/ - a francia fővárosban megadták magukat az iráni légitörzsek, miután csütörtökön délután szabadon bocsátották az eltérített repülőgép 179 utasát és 18 főnyi személyzetét. a gépetértítők azt állítják, hogy a modzsahedin halk szervezet tagjai.

az utasok szabadonbocsátását a légitörzsek ahhoz a feltételhez köthették, hogy jelenjen meg a repülőtéren masszud radzsavi, a szervezet franciaországi emigrációban élő vezetője. azzal fenyegetőzték, hogyha nem teljesítik kérésüket, felrobbantják a repülőgépet.

sk

radzsavi meg is jelent a repülőtéren és az ellenőrző toronyból rádióán érintkezésbe lépett a légikalózokkal. megígérte nekik, hogy közben jár annak érdekében, hogy politikai menedékjogot kapjanak franciaországban. radzsavi előzőleg elítélte a repülőgép eltérítését. kijelentette, hogy nem hiszi, hogy a légikalózok az ő szervezetének tagjai lennének, mert azok nem követnek el ilyen cselekedeteket.

max gallo államtitkár, - a francia kormány szóvivője később kijelentette: a légikalózokat bíróság elé fogják állítani a nemzetközi jog megsértéséért, még ha politikai menedékjogot kapnak is.

ds/hi vi mj

18.34 070783 1224

--

sk0044 4 230 mtik1049

filmfesztivál - megnyitás

horváth julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. július 7./mti/ - moszkvában csütörtökön számos világsztár jelenlétében megnyílt a xiii. moszkvai nemzetközi filmfesztivál.

az ünnepi megnyitón a oroszija szálló koncerttermében - ahol a versenyfilmeket vetítik majd - filipp jermas, a szovjetunió filmművészeti állami bizottságának elnöke üdvözölte a résztvevőket. rövid beszédében emlékeztetett rá, hogy a fesztivál mottója „a filmművészet humanizmusáért, a népek közötti békéért és barátságért”, s rámutatott, hogy a milliókhoz szóló filmművészet sokat tehet e célok megvalósulásáért.

ezt követően filipp jermas felolvasta jurij andropovnak, az szkp kb főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének a fesztivál résztvevőire intézett üzenetét, amely egyebek között hangsúlyozza: „az igazi művészet felkeltheti az emberek jóérzését, elősegítheti a népek közötti jobb megértést, hozzájárulhat ahhoz, hogy a holnap boldogabb és nyugodtabb legyen napjainknál. a mai forrongó világ sok komoly gonddal küzd, amelyek közül a legsürgetőbb a nukleáris háború veszélyének elhárítása. a szovjet állam szakadatlanul erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a nemzetközi kapcsolatokban a béke és az együttműködés eszméi uralkodjanak. kívánom, hogy a világ filmművészeinek hangja az

le

igazság, a jó, a szociális igazságosság, a népek közötti bizalom és béke mellett szóljon.

a hagyományoknak megfelelően ezt követően bemutatták a játékfilmek, a gyermekfilmek és a rövidfilmek versenyében itélkező zsűri tagjait is. az ünnepélyes megnyitó befejezéséül „a kiválasztottak”, című szovjet-kolumbiai együttműködésben készült film premierjére került sor.

máris munkához látott a filmpiac, ahol 80 ország több, mint 200 filmgyártó és filmforgalmazó vállalata mutatja be - többnyire képmagnóról - eladásra kínált filmjeit. magyarország a filmpiacon makk károly: egymásra nézve, gothár péter: megáll az idő, gyöngyössy-kabai: jób lázadása, kézdi kovács zolt: visszaesők, andrás ferenc: dögkeselyű, sándor pál „szerencsés daniel”, dobray györgy: vérszerződés és szurdi miklós: hatásvadászok című filmjét kínálja - mint ezt a szálló előcsarnokában elhelyezett hatalmas reklám tudatja az érdeklődőkkel.

a „hatásvadászok”, egyébként a magyar versenyfilm, amelyet 13-án délután vetítenek majd le.

hj/hi mj

18.41 070783 2411

--

sk0045 4 230 mtik1050

rövid hírek

faluvégi szófiában

szófia, 1983. július 7. /mti/ - faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke sztanis bonevnek, a bolgár népköztársaság miniszterelnök-helyettesének, a bolgár állami tervbizottság elnökének meghívására csütörtökön szófiába érkezett. faluvégi lajost sztanis bonev fogadta a szófia repülőtéren. jelen volt sebestyén jenő, hazánk szófia nagykövete.

szejm ülés lesz

le

varsó, 1983. július 7. /mti/ - a lengyel parlament július 11-én újabb ülést tart. a képviselők beszámolót hallgatnak meg arról, hogyan teljesítette a kormány a tavalyi költségvetési tervet. két másik beszámoló a lakosság tavalyi pénzjövedelmeinek és kiadásainak mérlegét vonja meg, valamint az ország 1982. évi külkereskedelmi fizetési helyzetét taglalja.

knk-kndk

peking, 1983. július 7. /mti/ - hu jao-pang, a kínai kp kb főtitkára csütörtökön bejelentette, hogy júniusban látogatást tett pekingben kim dzong il, a koreai munkapárt kb politikai bizottsága elnökségének tagja. a látogatás, amelyet annakidején nem jelentettek be, de hivatalos meghívásra történt, „tovább erősítette a barátságot a két párt, a két ország és a két nép között”, - mondotta a kínai vezető. hu jao-pang a koreai legfelsőbb népi gyűlés delegációját fogadva beszélt a júniusi pekingi koreai-kínai eszmecsereéről. a koreai delegációt hvang dzang jop, a testület állandó bizottságának elnöke vezeti.

ék-kn-bd/ge

18.52 070783 1482

--

sk0046 4 230 mtik1051

salvador

san josé, moszkva, 1983. július 7. /taszsz/ - salvadorban a farabundo marti nemzeti felszabadítási front /fmln/ harcosai sikeresen tartóztatják fel az usulután tartományban az erős tüzérségi és légi támogatással támadó kormánycsapatokat. a hazafiak jelentős veszteségeket okoznak az ellenségnek. a vinceremos rádióadó arra hívja fel a figyelmet, hogy egyesült államok, a salvadori rezsim fenntartása érdekében tanácsadókat küld az országba, akik közül sokan közvetlenül is részt vesznek a harcokban.

a salvadori kormányhadsereg egységei között az amerikai katonai tanácsadók által felkészített különleges zászlóalj is részt vesznek a harcokban. a leghevesebb küzdelem santa elena helység körzetében zajlik. a hazafiak rádiója beszámolt arról, hogy el sitio helységben a hazafiak több tucat kormánykatonát tettek harcképtelenné.

a salpress, a hazafiak sajtóügynöksége adatai szerint idén a hazafiak több mint 250 katonai akciót kezdeményeztek, amelyek során 600 kormánykatonára és tisztra vesztette életét. a salpress szerint több mint ezren kerültek az fmln fogságába.

az egyesült államok külügyminisztériuma is kénytelen volt elismerni, hogy fokozódik a politikai erőszak salvadorban. ennek ellenére - jelentette a cbs amerikai televíziós társaság - washingtonban úgy vélik, ez túlságosan jelentéktelen mértékű ahhoz, hogy az állampolgári jogok megsértése miatt leállítsák a salvadori rendszernek nyújtott gazdasági és katonai támogatást - emlékeztet a taszsz kommentárja.

hg ts ku mj

19.00 070783 1532

--

sk0047 4 230 mtik1052

ausztrália - leszerelés

adelaide, 1983. július 7. /afp/ - ausztrália elsőrangú szerepet kíván játszani egy olyan nemzetközi szerződés létrehozásában, amely minden ország számára megtiltaná, hogy nukleáris kísérletet hajtson végre a világ bármely térségében - jelentette ki bill hayden ausztrál külügyminiszter csütörtökön adelaideben.

szerinte egy ilyen szerződés nyomást gyakorolna franciaországra is, hogy szüntesse be csendes-óceáni nukleáris kísérleteit.

ausztrália célja, hogy „részt vegyen mindazokban a nemzetközi erőfeszítésekben, amelyek a fegyverek hatékony ellenőrzésének elérését és a béke ügyének előmozdítását célozzák”, - hangoztatta bill hayden.

hg ku

19.08 070783 0701

Al

--

sk0048 4 230 mtik1053

pérez de cuellar - sajtóértekezlet

genf, bécs, 1983. július 7. /taszsz/afp/reuter/upi/ - javier pérez de cuellar az ensz főtitkára nagyon érdekesnek találja azt a szovjet indítványt, amely javasolja, hogy az atomhatalmak minőségileg és mennyiségileg egyaránt fagyasszák be nukleáris fegyvereiket. az ensz főtitkára csütörtökön genfben tartott sajtóértekezletet, majd a délután folyamán az osztrák fővárosba érkezett.

az ensz álláspontja az, hogy minden békés javaslatot gondosan tanulmányozni kell - mondta és kifejezte reményét, hogy a szovjet javaslatot a másik fél is figyelmesen megvizsgálja.

az afganisztán és pakisztán között, a múlt hónapban, ensz-közvetítéssel lezajlott párbeszéddel kapcsolatban pérez de cuellar - az afp szerint - „viszonylagos elégedettségének”, adott hangot. a megbeszélések „némi előrelépést”, eredményeztek - jelentette ki. közölte, hogy személyes megbízottja, diego cordovez a közeljövőben kabulba és iszlámábádba látogat.

a világszervezet főtitkára értesre adta, hogy a libanoni válság megoldásának elősegítéséhez - így a külföldi csapatok kivonásának eléréséhez - az ensz jelenleg nem rendelkezik megfelelő eszközökkel. a csádi konfliktus megoldásában az ensz főtitkára nem szándékozik kezdeményező szerepet vállalni, mivel erre nem kérték fel - derült ki a sajtóértekezleten.

hg ku mj

19.13 070783 1361

--

sk0049 4 230 mtik1054

nagy-britannia: közkiadások csökkentése

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

london, 1983. július 7. /mti/ - nigel lawson brit pénzügyminiszter csütörtökön a parlamentben bejelentette, hogy a kormány 500 millió fonttal kívánja csökkenteni a közkiadásokat.

bejelentése alig egy hónappal azután hangzott el, hogy a miniszterelnök a nyilvánosság előtt ígérte meg: ezeket a kiadásokat érintetlenül hagyják.

a pénzügyminiszter akciójának elsőrendű kárvallottjai az országos egészségügyi szolgálat, a közoktatás, az állami ipar és a tanácsok lesznek. a félmilliárdot az ő költségvetésükből vonják el.

a miniszter bejelentette, hogy a „tölköltekezésből”, adódó pillanatnyi mérleghiány fedezése végett felgyorsítják az államosított vállalatok újbóli magánkézbe adását, azaz kiárusítását, ettől a kincstár további félmilliárd fontot remél.

peter shore, az ellenzék vezető pénzügyi szóvivője „nemtelen csalásnak”, minősítette a bejelentést, különös tekintettel margaret thatcher korábbi ígéretére és az általános választások óta eltelt rövid időre. érzékeltette, hogy a készülő „fejszecsapásokat”, a konzervatív vezetők szavazóik megőrzése érdekében hallgatták el.

a közkiadás-csökkentés a jelek szerint nem érinti a katonai kiadásokat, amelyeknek abszolút összege ma a világon az egyesült államok után nagy-britanniában a legmagasabb. amióta a konzervatívok 1979-ben hatalomra kerültek, margaret thatcher vezette kormányuk reálértékben 19 százalékkal növelte a hadi költségvetést, illetve annak előirányzatait.

a lawson-féle terv méreteit és sürgősségét az indokolja egyébiránt, hogy a kormány - a közkiadások fedezésére - valóban kénytelen több kölcsönt felvenni, mint tervezte /az 1983-84-es költségvetés rossz becslésen alapult/, s ezzel roppant mértékben megnehezíti, ha nem teszi lehetővé a kamatláb lefelé vitelét, nemkevésbé a tervezett adócsökkentéseket. a tőke mindkettőt hevesen igényli.

ae/ge

19.45 070783 1969

ll

--

sk0050 4 230 mtik1055

nszk - szovjet csucs - nyugatnémet értékelések

bonn, 1983. július 7. /mti/ - a szovjet-nyugatnémet csúcstalálkozóknak jelentős stabilizáló hatása lesz a két ország kapcsolataiban és a kelet-nyugati viszonyban - ezt az optimista véleményt fejtette ki hans-dietrich genschler, az nszk külügyminisztere moszkvából való hazatérése után.

genschler szerint - a rakétatelepítésben elfoglalt nyugatnémet álláspont újbóli megerősítése után - a szovjetunió felül fogja vizsgálni szeptemberig a genfi tárgyalásokkal kapcsolatos álláspontját.

a nyugatnémet külügyminiszter ugyanakkor azt is kiemelte, hogy a moszkvai tárgyalások után a szovjet vezetésnek semmi kétsége sem lehet afelől, hogy az nszk a kapcsolatok pozitív irányu fejlesztésére törekszik a szovjetunióval.

a keresztény uniópártok vezetői támogatásukról biztosították kohlnak azt a vonalát, hogy, egyfelől, kitartott a nato kettős határozata mellett, másfelől, őszinte készséget mutatott a szovjetunióval való párbeszédre.

karsten voigt, az ellenzéki német szociáldemokrata párt külpolitikai szakértője határozottan bírálta kohl kancellárt, amiért elmulasztotta egy genfi kompromisszum elősegítését. így az spd szerint kohl súlyos politikai felelősség fogja terhelni a genfi tárgyalások esetleges kudarca esetén - mondta a szociáldemokrata politikus.

fkj/h1 mj
20.03 070783 1352

--

sk0051 4 230 mtik1056

radzsiv gandhi

moszkva, 1983. július 7. /mti/ - dmitrij usztyinov marsall, a szovjetunió honvédelmi minisztere csütörtökön moszkvában fogadta radzsiv gandhit, az indiai nemzeti kongresszus /i/ párt főtitkárát, az indiai parlament tagját.

a meleg, baráti légkörű megbeszélésen részt vett nyikolaj ogarkov marsall, a szovjetunió fegyveres erőinek vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese és több más szovjet katonai vezető.

radzsiv gandhit ugyancsak csütörtökön fogadta vaszilij kuznyecov, a legfelsőbb tanács elnöksége elnökének első helyettese is.

hj/ge mj
20.07 070783 0605

--

sk0052 4 230 mtik1057

rövid hírek

kinai táviratok

moszkva, 1983. július 7. /taszsz/ - li hszen-nien, a kínai népköztársaság elnöke és peng csen, a kínai parlament állandó bizottságának elnöke táviratban mondott köszönetet a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnökségének a megválasztásuk alkalmából küldött szovjet üdvözlétéért. csao ce-jang kormányfő a szovjetunió minisztertanácsához intézett hasonló tartalmú táviratot.

iglesias lisszabonban

madrid, 1983. július 7. /mti/ - a portugál kommunista párt meghívására csütörtökön lisszabonba érkezett gerardo iglesias, a spanyol kommunista párt főtitkára. repülőtéri nyilatkozatában leszögezte: - az skp a testvérpártokkal való kapcsolatok szélesítésére törekszik. alvaro cunhal és geraldo iglesias a nap folyamán megkezdte hivatalos megbeszéléseit.

le'

gépel térítés

havana, 1983. július 7. /reuter/ - egy ismeretlen férfi csütörtökön havannába térítette az air florida amerikai légitársaság egy belföldi utvonalon közlekedő repülőgépét. a gépel térítőt - aki azt állította, hogy pokolgép van nála - a kubai hatóságok őrizetbe vették. a gép ötfőnyi személyzettel és 42 utassal visszatért.

nősül a pápa merénylője

madrid, 1983. július 7. /mti/ - nősülési engedélyért folyamodott a börtönhatóságokhoz juan fernandez krohn volt spanyol lelkes, aki tavaly májusban merényletet kísérelt meg ii. jános pápa ellen. a 6 és fél évi börtönbüntetésre ítélt fernandezt elbocsátották az egyház kötelékéből, így megházasodhat. az esküvőt július 24-re, fernandez 34. születésnapjára tűzték ki. a menyasszony 45 éves, lisszaboni újságíró.

ky-ti ku mj

20.13 070783 1627

--

sk0053 4 230 mtik1058

amerikai képviselők - ponomarjov

moszkva, 1983. július 7. /taszsz/ - genfben még lehetséges a megállapodás. szerintünk a rakéták telepítése nem elkerülhetetlen szükségszerűség - hangsúlyozta borisz ponomarjov, az szkp kb pb póttagja, a kb titkára, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsa külügyi bizottságának elnöke moszkvában, az amerikai parlamenti küldöttség tagjai előtt.

a szovjet tárgyalóküldöttség vezetője a csütörtöki zárómegbeszélésen leszögezte, hogy az egyesült államok és a szovjetunió számára a társadalmi különbözőség ellenére nincs más út, mint a megállapodás keresése. napjaink legsürgetőbb kérdése az, - mondta ponomarjov - hogy miképpen lehet megakadályozni európa politikai-katonai feszültség-térséggé változását. most még lehetséges, hogy sorompót állítsanak a további nukleáris fegyverkezési hajszá elé. ehhez az szükséges, hogy végigvigyék a nukleáris készletek „befagyasztásáról”, szóló javaslatot, a felek konkrét megállapodásaival megerősítve azt.

ll

a kétoldalu kapcsolatokról, valamint a regionális kérdésekről ponomarjov kijelentette, hogy a szovjet fél nem lát akadályt a fennálló problémák megoldása előtt.

thomas foley, az amerikai küldöttség vezetője nyitnak és őszintének nevezte a küldöttségek tárgyalásait és javasolta, hogy 1983-ban, az egyesült államok és a szovjetunió közötti diplomáciai kapcsolatok megteremtésének 50. évfordulóján a két ország tudósai tartsanak találkozót.

borisz ponomarjov e javaslat kapcsán emlékeztette vendégeit jurij andropovnak arra az indítványára, amely ésszerűnek nevezte, hogy a két ország tudósai tartsanak találkozót. ezen megvitátnák a széleskörű rakétaelhárító rendszerek létrehozásának következményeit. a szovjet és az amerikai tudósok vitassák meg a széleskörű rakétaelhárító rendszerek megteremtésének következményeit, a tudomány fejtse ki érveit! ez a javaslat továbbra is érvényben van - hangsúlyozta borisz ponomarjov.

ti mj

20.45 070783 1951

--

sk0054 4 230 mtik1059

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

megállapodás madridban

madrid, 1983. július 7. /upi/reuter/ - a kelet és nyugat csütörtökön megállapodásra jutott annak a konferenciának a megtartását illetően, amely emberiességi kérdésekkel foglalkozna - jelentik nyugati hírügynökségek diplomáciai forrásokra hivatkozva. a megállapodás hivatalos elfogadása az elkövetkező néhány napban várható, miután a küldöttek konzultáltak kormányaikkal.

a megállapodás lényege: a szovjetek elfogadták azt a spanyol kompromisszumos javaslatot, hogy a találkozó munkáját megbénító, - az emberi jogokkal kapcsolatos - nyugati követeléseket ad acta teszik, viszont a nyugati fő követelését, az említett konferenciát megvalósítják. a upi jelentése szerint nyugat hozzájárult ahhoz, hogy magában a záródokumentumban ne tegyenek utalást erre a konferenciára. az utalás egy kiegészítő dokumentumban kap helyet. ezenkívül néhány módosítás lesz a záródokumentumtervezetben, amelyet a semleges országok terjesztettek elő.

ll

a szóban forgó konferencia olyan kérdésekkel foglalkozna, mint például az utazások és a családegyesítések. a konferencia megtartásának előfeltételeiről szóló megállapodás spanyolország és a semleges államok diplomatáinak közvetítésével született.

a pénteki teljes ülésen várhatóan megállapodnak a madridi találkozó záróünnepségének időpontjáról. ezen valószínűleg résztvenne a 35 állam külügyminisztere - közölték diplomaták.

a reuter diplomatákat idéz, akik szerint a szóban forgó megállapodás létrejöttét az tette lehetővé, hogy a szovjetunió mérsékelte egy követelését, azt, hogy az emberiességi ügyekkel foglalkozó konferencia összehívásának ügyét kössék össze az enyhülés általános előbbrevitelével.

ku
20.53 070783 1802

-. -

sk0055 4 230 mtik1060

közel-kelet

kairó, tunisz, amman, bejrut 1983. július 7.
/mti/ap/reuter/taszsz/ - semmilyen lényegi eredményt nem sikerült elérnie az amerikai külügyminiszternek a külföldi csapatok libanonból való kivonulását illetően. george shultz maga ismerte el ezt washingtonba való hazaindulása előtt, csütörtökön kairóban.

shultzot kairóban a nap folyamán fogadta hoszni mubarak elnök. kamal hasszan ali miniszterelnök-helyetttessel és külügyminiszterrel is tárgyalt.

claude cheysson francia külügyminiszter csütörtökön kairóból bejrutba utazott, ahol a dzsemajel libanoni elnökkel való esti találkozója előtt elie szalem külügyminiszterrel tárgyalt. cheysson külügyminiszter anélkül hagyta el az egyiptomi fővárost, hogy küldetéséről bármit elárult volna. kamal hasszan ali egyiptomi miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter szerint az egyiptomi-francia tanácskozásokon egyebek között libanon és a pfsz volt a téma. megismételte, hogy országa elutasítja a libanon feldarabolását szolgáló kísérleteket és kiáll libanon függetlensége, területi sérthetlensége mellett.

a pfsz békéltető bizottsága csütörtökön tuniszból visszaindult damaszkuszba, hogy folytassa erőfeszítéseit szíria, illetve arafat és a hozzá hú palesztin tiszték közötti megbékélés érdekében. a

ll

bizottság - közölte tuniszban a pfsz képviselője - csütörtökre virradó éjjel a szervezet végrehajtó bizottságát tájékoztatta damaszkuszi megbeszéléseiről. közölte, hogy a békéltető bizottság nem visz magával új javaslatokat a szíriai fővárosba. arafat megbízásából faruk kaddumi, a pfsz politikai osztályának vezetője csütörtökön szaúd-arábiába érkezett, hogy megnyerje rijad segítségét a pfsz-en belüli viszály elsímitásához.

a taszsz jelenti: a palesztin kérdés továbbra is a közel-kelet legfontosabb problémája, és ha nem sikerül átfogó és igazságos rendezést elérni, akkor nem lesz stabilitás és biztonság a térségben. ezt hussein jordániai király mondta ammanban az európa tanács küldöttsége előtt. az államfő egyebek között hangoztatta: jordánia sikraszáll az izraeli csapatoknak valamennyi megszállt arab területről való kivonulásáért, a palesztin nép törvényes jogainak biztosításáért, beleértve az önrendelkezést saját földjén.

pk-bz-ps ku mj

21.12 070783 2252

-. -

sk0056 4 800 mtik1062

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0031-ig
budapest, 1983. július 7. /mti/

sk0001 samantha smith
sk0002 carter-papírok
sk0003 iráni külügyminiszter
sk0004 japán-usa
sk0005 a csehszlovák iskolareformról
sk0006 rövid hírek
washington: hadgyakorlat
uj-delhi: india - zavargások
ankara: ankara - nigériai diákok
assis: brazilia - baleset

sk0007 palesztin kérdés - genf
sk0008 csád
sk0009 a szovjet-nyugatnémet viszony jövője - nszk 1.
sk0010 a szovjet-nyugatnémet viszony jövője - nszk 2.
sk0011 filmfesztivál - előzetes 1. rész
sk0012 filmfesztivál - előzetes 2. rész

de

sk0013 közel-kelet - diplomácia - pfsz
 sk0014 iráni gépeltérítés
 sk0015 rövid hírek
 san marino: baloldali koalíció
 mulhouse: 40 kiló arany
 ankara: török pártok
 madrid: puccsisták kivégzése
 sk0016 orlandi-ügy - pápa
 sk0017 spanyol acélmunkások - tüntetés
 sk0018 papandreu 1. rész
 sk0019 papandreu 2. rész
 sk0020 iráni repülőgép-eltérítés - tárgyalások
 sk0021 ensz - leszerelés
 sk0022 katonák greenham commonnál
 sk0023 salart
 sk0024 haderőcsökkentés - magyar felszólalás
 sk0025 csád - novoje vremja
 sk0026 kohl - hazautazás
 sk0027 rudé právo - fiatalok
 sk0028 shultz - közel-kelet 1. rész
 sk0029 shultz - közel-kelet 2. rész
 sk0030 tyihonov - dzur
 sk0031 vazzan - merénylet

/folyt./ mj/ge
 21.44 070783 1492

--

sk0057 4 800 mtik1063

tartalomjegyzék 2. rész sk0032-sk0052-ig

sk0032 rövid hírek
 hanoi: kínai-vietnami határ
 lisszabon: portugál repülőtéri sztrájk
 bern: gelli kiadatási ügye
 tallin: új balti szigetek
 bécs: de cuellar bécsben
 sk0033 antonov-ügy - sajtóértekezlet washingtonban
 sk0034 egyiptom-francia
 sk0035 szovjet-román - scinteia
 sk0036 carter-papírok
 sk0037 spanyolország-nicaragua
 sk0038 orlandi-ügy - 2.

ll

sk0039 magyar-lengyel művészcsere
 sk0040 olasz kereszténydemokraták
 sk0041 bush
 sk0042 dolanc parlamenti beszéde
 sk0043 repülőgépeltérítés - szabadon bocsátották az utasokat
 sk0044 filmfesztivál - megnyitás
 sk0045 rövid hírek
 szófia: faluvégi szófiában
 varsó: szejm ülés lesz
 peking: knk - knck
 sk0046 salvador
 sk0047 ausztrália - leszerelés
 sk0048 pérez de cuellar - sajtóértekezlet
 sk0049 nagy-britannia: közkiadások csökkentése
 sk0050 nszk-szovjet csucs - nyugatnémet értékelések
 sk0051 radzsiw gandhi
 sk0052 rövid hírek
 moszkva: kínai táviratok
 madrid: iglesias lisszabonban
 havanna: gépeltérítés
 madrid: nőül a pápa merénylője

/folyt./ mj/ge
 21.45 070783 1275

--

sk0058 4 800 mtik1064

tartalomjegyzék 3. rész sk0053-sk0058-ig

sk0053 amerikai képviselők - ponomarjov
 sk0054 megállapodás madridban /szerk. táj./
 sk0055 közel-kelet
 sk0056 tartalomjegyzék 1.
 sk0057 tartalomjegyzék 2.
 sk0058 tartalomjegyzék 3.
 mj/ge

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: pirityi sándor
 kis csaba
 meruk józsef

21.45 070783 0571

ll

- v e g e -

--

@0.010/x

MTI Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1983. július 8. kü l p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1001

a szerkesztőségek figyelmébe!

heti várható július 11-17-ig

július 11. hétfő

- az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges
ensz-bizottság new yorkban rendezti ülészeit. /július 22-ig/

- a nemzetközi emberi jogi bizottság 19. ülésze zajlik
genfben /július 29-ig/

- a faji megkülönböztetés felszámolására alakult ensz-bizottság
new yorkban tartja ülészeit /július 29-ig/

július 12. kedd

- olaszországban első ülésére gyűlik össze az 1983. június
26-27-én megválasztott új összetételű képviselőház

Fi